

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8Pc/30/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8825201405
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2025:8825201405.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci navrhovateľky: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. XX/XX, F. G., proti osobe oprávnenej na výživné: H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/X, I., o návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti, t a k t o

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e vyživovaciu povinnosť navrhovateľky A. B. voči synovi H. B., určenú rozhodnutím Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/134/2016-55 zo dňa 22.11.2016 a to ku dňu 01.09.2024.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala zrušenia jej vyživovacej povinnosti voči synovi H. a zároveň požadovala o vrátenie peňazí od doby, kedy je syn zamestnaný. V návrhu uviedla, že po rozvode manželstva bola zaviazaná platením výživného na syna sumou 30,- eur mesačne. Syn ju nekontaktuje, neprejavuje o ňu záujem, pracuje a jeho príjem je vyšší ako príjem navrhovateľky. Navrhovateľka je na invalidnom dôchodku a nezvláda uhrádzať výživné.

2. Oprávnený na výživné k návrhu uviedol, že síce pracuje, ale zároveň študuje dennou formou, takže vyživovacia povinnosť rodiča naďalej trvá. Jeho mesačné výdavky presahujú príjmy.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom osoby oprávnenej na výživné, oboznámením sa s písomným vyjadrením navrhovateľky, potvrdením o návšteve školy, dokladmi o príjme a výdavkoch osoby oprávnenej na výživné, pracovnou zmluvou, správou zamestnávateľa osoby oprávnenej na výživné, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 8P/134/2016 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav veci:

4. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 8P/134/2016 - 55 zo dňa 22.11.2016 bolo manželstvo H. B., nar. XX.XX.XXXX a A. B., nar. XX.XX.XXXX rozvedené. Na čas po rozvode bol mal. H. B., nar. XX.XX.XXXX zverený do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná platením výživného po 30,- eur mesačne. Zároveň bolo upravené stretávanie matky s maloletým synom prvú nedeľu v mesiaci od 14.00 hod. do 16.00 hod. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.01.2017.

5. Navrhovateľka sa pojednávaní zo zdravotných dôvodov nezúčastnila. V písomnom vyjadrení žiadala zrušiť jej vyživovaciu povinnosť voči synovi, ktorý je zárobkovo činný.

6. Oprávnený- H. B. vo výpovedi uviedol, že býva v spoločnej domácnosti s jeho otcom, ktorý uhrádza všetky výdavky spojené s bývaním a stravou v domácnosti. Ukončil J. D. K. L. F. C.. Naďalej študuje dennou formou štúdia na vysokej škole. Od pondelka do štvrtka robí seminárne práce, v piatok a sobotu má online vyučovanie. Popri štúdiu pracuje na strednej škole ako A. D. F.. Jeho mesačné výdavky prevyšujú mesačný príjem a špecifikoval ich nasledovne: úver použitý na kúpu motorového vozidla - 300,- eur, vysoká škola – 80,- eur, poistenie auta- 30,- eur, cestovné do práce- 200,- eur, strava- 150,- eur, starostlivosť o domáce zvieratá- 40,- eur, ošatenie- 50,- eur, servis auta- 100,- eur, hygiena- 50,- eur, paušál- 50,- eur. V týchto nákladoch nie sú zahrnuté výdavky na bývanie, energie, voľný čas a lieky. Potvrdil, že navrhovateľka si v minulosti voči nemu vyživovaciu povinnosť riadne neplnila, ale posledné dva roky výživné uhrádza, aj keď nie v čase splatnosti určenom súdnym rozhodnutím. K ich vzájomnému kontaktu uviedol, že on je v zamestnaní od siedmej do pätnástej hodiny a keď ho matka telefonicky kontaktovala o 13.00 hod, nemohol s ňou rozprávať, lebo sa musel venovať žiakom. Keďže počas týždňa musí ráno vstávať o štvrtý, chce si aspoň cez víkend trochu dlhšie pospať, ale matka mu vyvolávala o ôsmej s výčitkou, že prečo nedvíha. Preto sa rozhodol, že už s ňou nebude komunikovať.

7. Podľa potvrdenia F. K. M., M. N. F. je H. B. v akademickom roku 2025/2026 študentom X. H. v M. roku I. K. v dennej forme v študijnom programe O. C. C..

8. Z pracovnej zmluvy uzatvorenej medzi zamestnávateľom- J. K., P. C. XX, C. a zamestnancom- H. B. vyplýva, že zamestnanec nastúpi do práce dňa 01.09.2024 ako A. D. F.. Dohodnutý pracovný čas predstavuje 37,5 hodín týždenne a pracovný pomer bol uzatvorený na dobu určitú do 31.08.2025. Dohodou o zmene pracovnej zmluvy zo dňa 25.06.2025 sa zamestnávateľ so zamestnancom dohodli na trvaní pracovného pomeru do 31.08.2026. Podľa mzdového listu dosiahol H. B. za rok 2025 priemernú mesačnú čistú mzdu vo výške 921,51 eur. Priemerná mesačná mzda za obdobie od 09/2024 do 08/2025 činila 937,57 eur.

9. Lustráciou v Sociálnej poisťovni bolo potvrdené, že navrhovateľka A. B. je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 461,80 eur, z ktorého je jej vykonávaná zrážka v sume 21,34 eur.

10. V zmysle § 62 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá dočasu, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

13. Podľa § 157 Civilného mimosporového poriadku rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

14. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že návrh navrhovateľky na zrušenie jej vyživovacej povinnosti voči synovi je dôvodný. V zmysle všeobecnej premisy vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom je ich zákonná povinnosť, ktorej časové ohraničenie je viazané do doby, pokiaľ nie sú deti schopné samostatne sa živiť. Hmotnoprávnou podmienkou zániku vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu je teda nadobudnutie objektívnej schopnosti dieťaťa samé sa živiť. Dieťa je schopné samé sa živiť vtedy, ak je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby. Táto schopnosť nie je viazaná na dosiahnutie určitej vekovej hranice, konkrétne ani na dosiahnutie plnoletosti, dokonca ani na ukončenie určitého stupňa vzdelania. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Vyžaduje sa, aby táto schopnosť napĺňala požiadavku trvalosti tohto stavu, lebo jej posúdenie je závislé na tom, kedy sa dieťa stane spôsobilým hradiť svoje odôvodnené potreby. Pre stanovenie momentu, kedy vyživovacia povinnosť rodiča k dieťaťu zaniká, je podstatné, kedy dieťa nadobudlo všetky schopnosti samé sa živiť, za ktoré sa tradične akceptuje ukončenie štúdia, keďže dieťa získalo všetky predpoklady na uplatnenie sa na trhu práce. Nie je podstatné, či dieťa aj v skutočnosti do pracovného pomeru nastúpi. Pre dosiahnutie schopnosti sa samostatne živiť sa vyžaduje ukončenie stredoškolského, alebo aj vysokoškolského štúdia (I. a II. stupeň) a získaním kvalifikačných

predpokladov pre výkon povolania, čo predpokladá riadne ukončenie štúdia predpísanou záverečnou skúškou. Existujú však výnimky, kedy vyživovacia povinnosť zanikne skôr alebo výnimky, kedy zanikne neskôr alebo nezanikne nikdy. Pri určovaní zániku vyživovacej povinnosti do úvahy neprichádza akékoľvek zovšeobecňovanie, ale naopak je potrebné zohľadniť individuálne skutkové okolnosti každého prípadu jednotlivo. (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR, 4Cdo/188/2021, 25.07.2023)

15. Oprávnený ukončil stredoškolské vzdelanie a od 01.09.2024 sa riadne zamestnal na základe pracovnej zmluvy. Prácu vykonáva počas pracovného týždňa v rozsahu 37,5 hodín týždenne. Síce pokračuje v štúdiu na vysokej škole dennou formou, ale forma štúdia mu umožňuje riadne pracovať a dosahovať pravidelný príjem. Ukončením štúdia oprávnený získal všetky predpoklady, aby sa uplatnil na trhu práce. V súdnom konaní bolo preukázané, že oprávnený na výživné sa zamestnal na pracovnú zmluvu, nemá zdravotné obmedzenia, ktoré by mu bránili vo výkone práce, jeho príjem z pracovného pomeru má trvalý, nie len príležitostný charakter, preto súd dospel k záveru, že je objektívne schopný si sám svoje potreby uspokojovať, teda nadobudol objektívne schopnosť sám sa živiť.

16. Súd pri posudzovaní, či je dieťa schopné samostatne sa živiť, zohľadňuje nielen výšku jeho zárobku, ale aj jeho pravidelnosť, dlhodobosť a či je schopný pokryť z vlastných príjmov svoje opodstatnené životné náklady. Podľa správy zamestnávateľa pracovný pomer H. B. trvá od 01.09.2024 a toho času je dohodnutý na dobu určitú, do 31.08.2026. Jeho priemerný mesačný čistý príjem za obdobie roku 2025 predstavoval sumu 921,51 eur (v predchádzajúcom období - 937,57 eur), z ktorej je možné zabezpečiť opodstatnené životné náklady.

17. V danom prípade tak došlo k naplneniu zákonom stanovených podmienok pre zrušenie vyživovacej povinnosti, preto súd zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľky voči synovi a to ku dňu začiatku jeho pracovného pomeru, teda ku dňu 01.09.2024.

18. Návrh navrhovateľky v prevyšujúcej časti (požadované vrátenie výživného späť) súd ako predčasný zamietol. Požadovať vrátenie vyplateného výživného je možné až potom, čo súd právoplatne rozhodne o zrušení vyživovacej povinnosti rodiča voči dieťaťu.

19. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.